

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

Zarafshon

www.zarnews.uz

https://www.facebook.com/zarnews.uz

147 (23.868)-son

**KUN
HIKMATI**
Xatosidan vijdoni
qynalgan odam
bitta narsadan
yutadi - shu xatoni
takrorlamaydi

QISHLOQ XO'JALIGI FIDOVILARI TAQDIRLANDI

Har yili dekabr oyining ikkinchi yakshanbasi qishloq xo'jaligi xodimlari kuni sifatida nishonlanadi. Sana munosabati bilan Samarcand shahridagi "Diyora" bazmogohida bayram tadbiри o'tkazildi.

Unda qishloq xo'jaligi sohasini rivojlanirishga hissa qo'shayotgan ilg'or dehqon va fermerlar, bog'bon va chovvadorlar, pillakor va sohibkorlar, suvchi-irrigatorlar, olimlar, agronom va mexanizatorlar, agrokasterlar vakillari ishtirot etdi.

Viloyat hokimi Erkinjon Turdimov qishloq xo'jaligi xodimlarini bayram bilan tabriklab, bu yil erishilgan natijalarni e'tirof etdi.

– Qishloq xo'jalik sohasi eng sharafli, ayni vaqtida mashaqqatli tarmoqlardan biridir, – dedi E.Turdimov. – Hech bir yil, hech bir mavsum soha vakillari uchun oson kechmaydi, o'ziga xos sinovlar, murakkabliklar bo'laadi. Ayniqsa, bu yil yoz faslining keskin issiq bo'lishi, suv resurslari taqchilligi dehqonlarimizning iroda hamda matonatini sinovdan o'tkazdi.

Sohada uzoqni ko'zlab amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida qishloq xo'jaligi xodimlari bu sinovlardan muvaffaqiyatlari o'tib, salmoqli natijalarga erishdilar. Jumladan, yakuniga yetayotgan yilda viloyatimizda 713 ming tonna g'alla, 274,1 ming tonna paxta, qariyb 2 million tonna sabzavot, 760 ming tonna kartoshka, 172 ming tonna poliz mahsulotlari, 388 ming tonna meva, 637 ming tonna uzum, 3,3 ming tonna pilla,

338 ming tonna go'sht hamda 1,5 million tonna sut tayyorlashga erishildi.

Bunda viloyatimizda faoliyat ko'rsatayotgan 12 ta paxta-to'qimachilik, 13 ta g'allachilik, 13 ta meva-sabzavotchilik, 6 ta kartoshkachilik va 1 ta dorivor o'simliklarni yetishtiruvchi klasterlar faoliyatini muhim ahamiyat kasb etdi.

– Qishloq xo'jaligi sohasida mehnat qilib kelayotganimga yetmis yildan oshdi, – deydi Paxtachi tumani dengiz "Paxtachi elita urug'chiligi" mas'uliyatni cheklangan jamiyatni rahbari Norxol Qurbonova. – Jamiyatimiz tasarrufida 111 hektar yer mavjud bo'lib, unda paxta, g'alla, soya va boshqa qishloq xo'jaligi mahsulotlari ekladi. Bu yil paxtadan salkam 46 sentner, soyadan 32, g'alladan esa 60 sentnerdan ortiq hosil oldik. Soya yetishtirish bo'yicha respublikada ikkinchi o'rinni egal-ladik. Joriy yilda 5 milliard so'm daromad qildik.

Bayram tadbirda qishloq xo'jaligi xodimlarining bir guruhni "O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi fidoyisi", "Veterinariya fidoyisi", "Suv xo'jaligi a'lochisi", "Chorvachilik fidokori" ko'krak nishonlari, viloyat hokimligining faxriy yorliq va sovg'alari bilan taqdirlandi.

Baxtiyor MUSTANOV.

Viloyat hokimi Erkinjon Turdimov boshchiligidagi delegatsiya Xitoyda bo'lib turibdi.

Hokimlik vakillari hamda 100 nafardan ziyod samarcandlik tadbirkorlardan iborat delegatsiya tashrifining ilk tadbirdari Shanxay shahrida samarcandlik va xitoylik tadbirkorlar biznes-forumi bilan boshlandi. Forum qatnashchilar O'zbekiston va Xitoy rahbarlarining tashabbusi bilan mamlakatlar o'tasidagi iqtisodiy munosabatlar izhil, jadal va samarali rivojlantirgani, o'zaro muloqotlar strategik sheriklik asosiga qurilayotganini e'tirof etishdi.

Biznes-forum doirasida viloyat hokimi "Lixe texnikani rivojlanirish" kompaniyasi direktorlar kengashi raisi Chjao Yatsin, "Shanghai Masters Electrical Technology Co.,Ltd" hamda "ZTE" kompaniyalarini vakillari bilan texnika va texnologiya sohalarida hamkorlikni rivojlanirish masalalarini muhokama qildi.

– Ayni paytda Shanxay va Samarqand o'tasidagi hamkorlik yanada kengaymoqda, – dedi E.Turdimov. – Ayniqsa, iqtisodiy aloqalarni rivojlanirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Bugungi tashrifimizdan ko'zlagan maqsadimiz

- biznes hamkorlikning yangi imkoniyatlarini o'rganish va xitoylik investorlarning istiqbolli loyiylarini viloyatimizda amalga oshirish uchun shart-sharoit yaratib berishdan iborat.

Uchrashuvlarda Xitoyning yirik korxonalarini va viloyatimiz tadbirkorlari iqtisodiy aloqalarini yo'iga qo'yish bo'yicha kelishuvlarga erishdi.

"Tiankou Group" kompaniyasi prezidenti Yuan Shaoxuey bilan qurilish materiallari ishlab chiqarish, "Great Wall Lee" kompaniyasi direktorlar kengashi raisi Li Changcheng bilan Parvardiga suv-nasos stansiyasini qurish loyiylarini muhokama etildi.

Viloyat hokimligi axborot xizmati.

"SIZNI SHTAB ESHITADI!"

Viloyatimiz hududida kuz-qish mavsumida aholi va ijtimoiy soha obyektlarini ichimlik suvi, gaz, elektr energiyasi, ko'mir bilan ta'minlash, bu borada yuzaga kelayotgan muammolarni zudlik bilan bartaraf etish maqsadida hokimliklar, ijtimoiy soha tashkilotlari va kommunal soha korxonalarida uzlusiz ishlovchi shtablar tashkil etilgan.

Agar joylarda bu borada muammolar kuzatilsa, fuqarolar shtablariga murojaat qilishlari mumkin.

Viloyat hokimligi – 95-411-32-02,

95-411-52-02, 66-411-72-02;

Samarqand shahar hokimligi – 66-234-95-17, 66-234-95-16;

Kattaqo'rg'on shahar hokimligi – 66-456-31-34;

Kattaqo'rg'on tumani hokimligi – 66-414-19-71;

Bulung'ur tumani hokimligi – 66-442-12-05;

Samarcand tumani hokimligi – 66-612-51-85, 66-612-55-90;

Nurobod tumani hokimligi – 66-633-14-41;

Narpay tumani hokimligi – 55-705-54-10;

Past Darg'om tumani hokimligi – 66-465-14-91;

Ishtixon tumani hokimligi – 66-629-15-69;

Payariq tumani hokimligi – 66-425-22-56;

Paxtachi tumani hokimligi – 66-403-13-51;

Jomboy tumani hokimligi – 66-475-15-05;

Oqdaryo tumani hokimligi – 66-492-52-45;

Qo'shrabot tumani hokimligi – 66-646-13-66;

Toyoq tumani hokimligi – 66-666-50-85;

Urgut tumani hokimligi – 66-483-16-64;

***

"Hududgaz Samarqand" gaz ta'minoti filiali – 66-239-78-12;

"Hududiy elektr tarmoqlari" AJ viloyat filiali – 95-500-97-52, 95-410-01-68;

Viloyat "Issiqlik manbai" davlat unitar korxonasi – 66-221-42-60;

Viloyat qurilish va uy-joy communal xo'jaligi boshqarmasi – 66-233-09-41;

Viloyat maktabgacha va muktab ta'limi boshqarmasi – 66-238-88-00;

Viloyat olyi ta'lim, fan va innovatsiyalar boshqarmasi – 95-411-44-00;

Viloyat sog'liqni saqlash boshqarmasi – 66-234-99-39; 66-234-99-48.

"TOSHKENT – SAMARQAND"

pulli avtomobil yo'lini qurish loyihasi ishlab chiqildi

Davlatimiz rahbarining 2022-yil 8-apreldagi "Tadbirkorlik muhitini yaxshilash va xususiy sektorlari rivojlanirish orqali barqaror iqtisodiy o'sish uchun shart-sharoitlar yaratish borasidagi navbatdagi islohotlar to'g'risida" – gi farmoniga asosan, davlat-xususiy sheriklik shartlari asosida "Toshkent-Samarqand" pullik avtomobil yo'lini qurish loyihasi ishlab chiqildi.

Viloyat avtomobil yo'llari bosh boshqarmasining ma'lum qilishi, loyihaning dastlabki texnik-iqtisodiy asos hujjatini ishlab chiqish uchun Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB) tomonidan 350 ming AQSH dollarini miqdorida grant mablag'i ajratilgan. Ushbu mablag' hisobidan Avstriyaning "ILF Consulting Engineers Austria GmbH" kompaniyasi tomonidan loyihaning dastlabki texnik-iqtisodiy asos ishlab chiqildi.

Loyihaning asosiy texnik-iqtisodiy asos hujjatini ishlab chiqish uchun esa YTTB 1,5 million yevro miqdorida mablag' yo'naltirdi.

Bu ishlari bajarish uchun o'tkazilgan tender savdoda Turkiyaning "Proyapi Mühendislik ve Müşavirlik A.Ş." (PROYAPI) kompaniyasi g'olib bo'ldi va 2022-yil sentabr oyida 1 million yevroga teng bo'lgan shartnomasi imzolandi.

Bugungi kunga qadar konsultant tomonidan dastlabki hisobot va investitsiya oldi o'rganish loyihasi taqdim etilgan hamda ishchi guruh tomonidan qabul qilingan.

Joriy yilning 27-iyul kuni Avto-

mobil yo'llari qo'mitasi sohaviy ilmiy texnik kengashining bayonomasi bilan konsultant kompaniya tomonidan ishlab chiqilgan loyihaning trassirovka marshruti tasdiqlandi.

Viloyat avtomobil yo'llari bosh boshqarmasi ishchi guruh ishchi qurilishda loyiha yuzasidan o'tkazilgan taqdimotida loyiha bo'yicha bir qator masalalar ko'rib chiqildi.

Loyihani xalqaro standartlarga javob beradigan 305 kilometr uzunlikdagi avtomobil yo'llini o'z ichiga oladi. Mazkur yo'lli-a texnik toifali, 6 tasmla avtomagistral talablarasi asosida quriladi.

Shuningdek, barcha tutashma va inshootlar ustidan yangi ko'prik va yo'l o'tkazichilar qurish hamda intellektual transport tizimi (ITS) ni o'rnatish ko'zda utilgan.

"Toshkent-Samarqand" pullik avtomobil yo'lli qurilishi natijasida harakat jadalligi taqsimlanadi. Yo'lli qoplasmasing yuk ko'tarish qobiliyati xalqaro standartlar bo'yicha 13 tonna hisobida amalga oshiriladi hamda avtomobil yo'llining xizmat qilish muddati 25 yil etib belgilangan.

YIGIRMA NAFAR SAMARQANDLIK AFV ETILDI

Davlatimiz rahbarining joriy yil 4-dekabrdagi "Ozodlikdan mahrum qilish jazosini o'tayotgan, qilmishiga chin ko'ngildan pushaymon bo'lgan va tuzaish yo'liga qat'iy o'tgan bir guruhi shaxslarni afv etish to'g'risida"gi farmoniga asosan, jazoni ijro etish muassasalari hamda probatsiya nazoratidan muddatidan oldin shartli ozod etilgan 334 nafar shaxs afv etildi.

Ozodlik, tinchlik, huzur-halovat eng oliy saodat. Ayniqsa, o'z oilang, yaqinlarining, bag'rida tinch va faromon yashashdan ulug' ne'mat bormi dunyoda? Bu ne'matning nechog'li aziz ekanligini Prezidentimiz farmoniga ko'ra afv etilganlar orasida bo'lgan 20 nafar samarcandliklar ham his etishmoqda. Konstitutsiya kuni oldidan shartli ozod

qilgan viloyatdoshlarimizning bir nafari ayol bo'lib, Samarqand shahri va Ishtixon tumani (4 nafardan), Urgut hamda Kattaqo'rg'on (3 nafardan), Paxtachi, Past Darg'om, Toyloq, Jomboy, Nurobod tumani va Kattaqo'rg'on shahri fuqarolaridir. Bugun afv etilgan shaxslarni oilasi va yaqinlari bag'riga qaytarish, ijtimoiy hayotga moslashib, foydali mehnat bilan shug'ul-

lanishlari, sog'lom turmush tarzini yo'lg'a qo'yib, jamiyatda munosib o'rinni topishlari uchun zarur choralarini ko'ryapmiz.

Shuni alohida ta'kidlash joizki, amnistiya akti va afv bir-biridan farq qiladi. Xususan, amnistiya aktida aniq bir shaxsning ism-sharifi ko'rsatilmaydi. Aktida ma'lum toifadagi shaxslar (masalan, yoshlar, 60 yoshdan oshganlar, ayollar), odatda ijtimoiy xavfli qilmishni birinchi marta sodir qilayotganlar, uncha og'ir bo'lmagan jinoyat sodir etganlar jazodan ozod qilinishi yoki uning muayyan qismi kamaytilishli belgilanadi. Oddiy qilib aytganda, jinoyatlar toifasi belgilanib, shu toifadagi jinoyatlarni qilgan shaxslar aniqlanadi.

Afv esa sudlar tomonidan hukm qilinganlar, individual tartibda aniq bir mahkumga nisbatan uning O'zbekiston Respublikasi Prezidenti nomiga afv etishni so'rab yozgan yozma murojaatiga asosan amalga oshiriladi. Ya'ni, shaxs o'z ayni tan olib, pushaymon bo'lib, kechirim so'raydi.

Nodir KARIMOV,
viloyat IIB JXX probatsiya
boshqarmasi muhim topshiriqlar
bo'yicha inspektori.

Joriy yilning 7-18-oktabr kunlari viloyat hokimining birinchi o'rinnbosari F. Abilov boshchiligidagi delegatsiya Xitoyning Shandun provinsiyasida bo'ldi. Viloyatimiz tadbirkorlari Chin o'lkasi ishbilarmonlari bilan savdo va iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish, yangi loyihalarni birgalikda amalga oshirish, hamkorlikni mustahkamlash borasida muzokaralar olib borishdi.

5 TA LOYIHAGA 84 MILLION DOLLAR SARMOYA

Jumladan, Shandun provinsiyasining yirik tadbirkorlari bilan uchrashuvda Xitoyning "CECEP" kompaniyasi bilan tumanimizdagi "Muhammad 2017" MCHJ korxonasi o'rta-sida qiymati 12 million dollar (shundan 6 million dollar to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya, ish o'rni 40 ta) bo'lgan quvvati 11 MWlik foto elektr stansiyasini tashkil etish loyihasi bo'ldi. Ushbu loyiha doirasida dekabr oyida xorijlik hamkorlar va mutaxassislar Samarqandga kelishi kutilmoqda.

Sinda dagi forumda tumanidagi "Madina savdo belgisi" xususiy korxonasi rahbarlari "EMA CHINA TEXNIKA SERVICE"CO . LTD. kompaniyasi vakillari bilan kelishuvga erishdi. Tomonlarning muzokaralarasi asosida qiymati 25 million (shundan, 15 million dollar to'g'ridan-to'g'ri) dollarlik "Gips kukuni va gipsokartona mahsulotlari ishlab chiqarish" loyihasini amalga oshirishga kelishildi. Ushbu loyihaning ishga tushirilishi bilan tumanidagi 250 nafer fuqaro doimiy ish o'rniqa ega bo'ladi.

Ishbilarmonlar har bir loyihi-ni istiqboli, talabgirligi, import o'rnnini bosishi va eksport imkoniyatlarini hisobga olishdi. Shangi provinsiyasining Jinan viloyatida provinsiya rasmiy vakillari hamda Xitoyning yirik ishbilarmon doira vakillari bilan uchrashuvda ham bu jihatlarga e'tibor qaratildi. Ikki tomonning o'zaro fikr almashishi natijasida tumanidagi "ASIA KVARTS" korxonasi va "CNBM KOMPANY" kompaniyasi o'rtasida shisha, temir-beton, shifer ishlab chiqarish uchun dastlabki ciyimati 30 million dollarlik kelishuv imzolandi. Ushbu loyihada 24 million dollar xorijiy investitsiya kiritiladi va 310 ta yangi ish o'rni yaratiladi. Mazkur loyihaning ahamiyati biz uchun juda muhim. Chunki

respublikamizda shishani qayta ishslash, qurilish sohasida sifatlari temir-beton mahsulotlari ehtiyoj katta katta. Shu bois ham bu kelishuv katta istiqbolli kelishuvlardan biri sifatida qaramoqda.

Yana bir kelishuvga ko'ra, tumanidagi "Alisher poliz ekin-lari" fermer xo'jaligi va JINAN kompaniyasi bilan hamkorlikda gips kukuni va gipsokartona mahsulotlari ishlab chiqariladi. Qiymati 12 million dollar bo'lgan loyiha uchun 4 million dollar xorijiy investitsiya kiritiladi va 100 ta yangi ish o'rni yaratiladi. Dekabr oyida xorijlik hamkorlar va mutaxassislar tumanga kelib, loyihani ishga tushirish bo'yicha jarayonni boshlashi kutilmoqda.

Chunki Xitoy qishloq xo'jalik mahsulotlari yetishtirish, qayta ishslash borasida katta tajriba-ga ega. Ularning tajribasidan foydalaniib, yangi turdag'i ekinlar parvarishlash, mahsulotni qayta ishslash bo'yicha hamkorlikda yangi loyihalarni ishga tushirish mumkin.

Bu yo'nalishdagi uchrashuvlarda dunyo bo'ylab tarkibida shakar bo'lgan "Stevie" o'simligini yetishtiruvchi "HANWUL" korxonasi bilan dastlabki ciyimati 5 million dollarlik kelishuvga erishidi. 150 kishini ish bilan ta'minlovchi loyiha negizida keyinchalik bosqichma-bosqich asaralrichilik va boshqa qishloq xo'jalik loyihalari amalga oshiriladi.

Yuqorida sanab o'tilgan loyihalarning amalga oshirilishi natijasida umumi yiqmati 84 million dollar, shundan 54 million dollar to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya o'zlashtirilib, 850 ta doimiy ish o'rni yaratiladi. Xitoylik investorlarga loyihalari amalga oshiriladigan manzillar bo'yicha ma'lumotlar berildi.

Mansur ABDUNABIYEV,
Paxtachi tumanı hokimi
o'rinnbosari.

Viloyat hokimining farmoyishi bilan Samarqanda ijtimoiy soha obyektlari hamda turarjoy binolarini isitish mavsumi joriy yilning 10-noyabridan boshlangan. Ammo ayrim hududlarda haligacha kuz-qish mavsumiga tayyorgarlik ishlari yakunlanmagan yoki nomigagina bajarilgan. Past Darg'om tumanidagi maktablar va sport obyektlarining kuz-qish mavsumiga tayyorgarlik holati bilan tashib, bunga amin bo'ldik.

Yaqinda viloyat hokimi ta'lim sohasi mutasaddilari bilan o'tkazilgan uchrashuvda maktablarni kuz-qish mavsumiga tayyorlash holatini tanqid qilib, Nurobodagi 19 ta, Past Darg'omdagi 10 ta, Kattaqo'rg'on tumanidagi 5 ta ta'lim muassasasini qishga tayyorlash va ta'mirlash ishlari yakuniga yetkazilganmanan ta'kidlangan edi.

Past Darg'om tuman maktabgacha va maktab ta'limi bo'limi ma'lumotlari ko'ra, tumanidagi 128 ta umumi o'rta ta'lim maktabining to'rtasi gaz bilan, 124 tasi ko'mir bilan isitilmoxda. Mavsum oldidan maktablarning issiqlik tizimi o'rganiilib, 4239 tonna ko'mir tarqatilgan. Ehtiyoja qarab yana qo'shimcha ko'mir berilishi ham rejalashtirilgan.

Bu ma'lumotlardan tumanidagi maktablarda isitish tizimi bo'yicha muammo yo'qdeki. Ammo...

Tumanning Samarqand mahallasida joylashgan 21-umum-ta'lim maktabida ikki ming nafardon ziyyod o'quvchi o'qiydi. Muassasadagi 16 ta qozon gaz bilan isitishga mo'ljallangan bo'lib, 60 tonna ko'mir berilgan.

- Issiqlik tizimi gazlashgan maktabni ko'mir bilan isitish uchun qozonlar almashtiriladi, - deydi maktabda vaqtinchalik direktor vazifasini bajaruvchi M.Oymatov. - Tizimdagi nosozlik bartaraf etilgunga qadar maktabni gaz bilan isitishga ruxsat berilgan edi. Ammo maktab gaz bilan ham, ko'mir bilan ham isitilmayapti va darslar sovuq xonalarda o'filmoqda. Tuman maktabgacha va maktab ta'limi bo'limining gazdan qarzi borligi sababli maktabda gaz uzib qo'yilgan va isitishga ham ruxsat berilmagan.

Tumanning Po'latchi mahallasidagi 28-IDUMda 550 nafer o'quvchi tahsil olmoqda. Muassasa gaz bilan isitishga mo'ljallan-

Past Darg'omdagi maktablar NEGA ISITILMAYAPTI?

gan, ammo bosim pastligi sababli o'quv xonalari hamingqadar isitilyapti. Sport zalining issiqlik tizimi to'liq ishda chiqqan. Buning ustiga, maktabda sport jihozlari yetish-

maydi, bor-yo'g'i uchta sport turidan to'garak o'tilmoqda.

Ushbu mahalla joylashgan 125-umum-ta'lim maktabi ham isitilmayapti.

- Maktabimiz 2022-yilda foydalanishiga topshirilgan, - deydi maktab direktori Surayyo Ahmedova. - Hozirda 1170 nafr o'quvchi tahsil olmoqda. Maktabimiz gazlashgan edi, joriy yil ko'mir bilan isitilishi aytilib, gaz o'chirildi va 40 tonna ko'mir berildi. Lekin isitish tizimi ko'mirga moslashmaganligi uchun xonalarga issiqlik yetkazib bo'lmayapti.

Tumanda 397 ta sport inshooti bor. Shuningdek ikkitasi sport maktabi bo'lib, 2270 nafr o'g'il-qiz mashg'ulotlarda qatnashadi. Termo maktablarni isitib bo'lmayapti va o'quvchi hamda o'qituvchilar sovuq xonalarda o'tirishga majbur bo'limoqda. Gazdan ko'mirga o'tkazilgan maktablarga tarqatilgan tonnalab ko'mir hali ochilgani ham yo'q. Mas'ullar buni qanday izohlaydi?

Fazliddin RO'ZIBOYEV,
"Zarafshon" muxbir.

Tanishing: Prezident stipendiatlari

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirining joriy yil 4-dekabrdagi buyrug'iga asosan, republikamizdagi oliy ta'lim muassasalarini iqtidori talabalariga davlat stipendiyalari tayinlandi. 2023-2024-o'quv yili uchun bakalavriat bosqichida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti davlat stipendiyasiga sazovor bo'lganlar orasida Samarqanddagi oliy ta'lim muassasalarining quyidagi talabalari bor:

Kamola Toshpo'latova - Samarqand davlat veterinariya meditsinasи, chovrachilik va biotexnologiyalar universitetining iqtisodiyot (qishloq xo'jaligi) yo'nalishi talabasi;

Rahmatillo Abdumalikov - Samarqand agroinno-vatsiyalar va tadqiqotlar institutining buxgalteriya hisobi va audit (qishloq xo'jaligida) yo'nalishi talabasi;

Shaxriyor Rahimov - Samarqand davlat arxitektura-qurilish universitetining arxitektura (turlari bo'yicha) yo'nalishi talabasi;

Ramiz Shavazi - Samarqand davlat tibbiyot universitetining davalosh ishi yo'nalishi talabasi;

Saidmuhammad Ibodullayev - Samarqand davlat universitetining yuristprudensiya (faoliyat turlari bo'yicha) yo'nalishi talabasi;

Ra'no Ziyotova - Samarqand davlat chet tillar institutining tarjima nazariyasi va amaliyoti (ingliz tili) yo'nalishi talabasi;

Jahongir Mamarizoyev - Samarqand iqtisodiyot va servis institutining iqtisodiyot yo'nalishi talabasi;

Bejan Normahmadov - Toshkent axborot texnologiyalari universiteti Samarqand filialining telekomunikatsiya texnologiyalari yo'nalishi talabasi;

Shuningdek, Samarqanddagi oliy ta'lim muassasalarining 45 nafer talabasi Navoiy, Islom Karimov, Beruniy, Ulug'bek, Ibn Sino, Pahlavon Mahmud nomli davlat stipendiylariga sazovor bo'ldi.

XALQOBOD

SANOAT HUDUDIGA AYLANADI

Maxsus iqtisodiy va kichik sanoat zonalari mamlakatimiz iqtisodiyotini mustahkamlash va aholi uchun yangi ish o'rnlari yaratish, tadbirkorlikni rivojlantirishga xizmat qilib kelmoqda.

Viloyatimizda ham bugun "Urgut" erkin iqtisodiy zonasini va tuman, shaharlarda uning filiallari, kichik sanoat zonalari, yoshlar sanoat va tadbirkorlik zonalari faoliyat ko'rsatmoqda.

Payariq tumanidagi Xalqobod mahallasida kichik sanoat zonasini tashkil etilib, zarur infratizilma yaratildi. Ayni paytda bu yerda o'ndan ortiq tadbirkorlik sub'ekti tomonidan ishlab chiqarish loyihalari amalga oshirilmoqda.

Yaqinda kichik sanoat zonasida "Oltin tuproq invest" mas'uliyati cheklangan jamiyatni tomonidan umumi yiqmati 2 million AQSh dollari bo'lgan yog-moy ishlab chiqarish korxonasining birinchi bosqichi ishga tushirildi va 50 ga yaqin ish o'rni yaratildi.

Jumladan, "Elektro texnik kompleks" MChJ

rahbari Jafar Tursunov tomonidan sanoat zonasidagi 1 hektar maydonda umumi yiqmati 1 million dollar bo'lgan elektr texnika jihozlari ishlab chiqarish loyihasi amalga oshirilmoqda. Kelgusi yilda faoliyat boshlaydigan korxonada 40 ta ish o'rni yaratiladi va yiliga 21,1 milliard so'mlik mahsulot ishlab chiqariladi.

Bundan tashqari, "Paradise white gold textile" MChJ tomonidan 3 hektar maydonda yiliga 60 milliard so'mlik mahsulot ishlab chiqarish quvvatiga ega va 600 nafr qishloq aholisini bandligi ta'minlanadigan tikuvchilik fabrikasi qurilmoqda. Tadbirkor Shokir Eshonquloving 500 ming dollar o'z mablag'i hamda yana shuncha miqdordagi bank krediti hisobiga tashkil etayotgan "Silver green tea" oilaviy korxonasi choy qadoqlash yo'lg'a qo'yiladi. "Sam Ideal Milk" MChJning umumi yiqmati 620 ming AQSh dollari bo'lgan muzqaymoq ishlab chiqarish loyihasi ham 2024 yilda ishga tushiriladi va 25 ta ish o'rni yaratiladi.

Payariq tumanı hokimligi axborot xizmati.

Odatda ko'p davlatlar konstitutsiyasi nufuzli ekspertlar, deputatlar tomonidan ishlab chiqilib, so'ngra parlamentda qabul qilinadi. Bunday hujatlar mutaxassis nuqtai nazaridan yuqori baholariga sazovor bo'lsa-da, unda xalqchilik, xalq ruhiyati yetishmaydi.

Ayrim davlatlar hatto asosiy qonunlarining referendumda, xalq ishtirokida qabul qilingani bilan faxrani shadi. Albatta, bu eng oly darajadagi qaror. Biroq bu jarayonda xalq oldida faqat ikki savoldan biriga javob berish imkonigina bo'ladi: konstitutsiya matnini tasdiqlash yoki rad etish.

Yangilangan O'zbekiston Konstitutsiyasining o'ziga xosligi shundaki, u ikki marotaba xalq muhokamasi yurdoshlarimiz xohish-irodasi bilan boyitildi. Umumxalq muhokamasi davomida Konstitutsiya loyihasi yu-

"O'zbekiston xalqi" deb boshlanadi

zasidan jami 6 mingdan ortiq taklif va mulohaza bildirilgan.

Ma'lumki, davlat va jamiyat hayoti ba'zi bir narsalar bo'ladiki, u Vatanimiz kabi yagonadir: bayrog'imiz bitta, gerbimiz bitta, madhiyamiz bitta, shu qatori Konstitutsiyamiz ham bitta. Bularning har biri o'z timsolida ona Vatanimiz, xalqimizning ezuq-maqсадalarini o'zida aks ettiradi. Shu ma'noda Konstitutsiyamiz har bir fuqaro uchun bayrog'imiz, gerbimiz, madhiyamiz kabi muqaddasdir.

Bosh qomusimiz muqaddimasida mamlakatimiz fuqarolarining munosib hayot kechirishlarini ta'minlashga intilish, demokratik huquqiy davlat barpo etish, fuqarolar tinchligi va

milliy totuvligini ta'minlash maqsadida Konstitutsiya qabul qilinganligi qayd etilgan. Ya'ni, Konstitutsiyamizning asosiy mohiyati insonga munosib hayot sharoitlari yaratish, uni baxtli qilishdan iborat.

Yana muhim hamda xalqaro ekspertlar tomonidan e'tirof etiladigan xususiyat – bu Konstitutsiyaning "O'zbekiston xalqi" deb boshlanishidir. Bunday jumlalarni boshqa biron qonunda uchratmaymiz. Buning o'zi ham xalq hokimiyatchiligi yorqin dalolati.

Konstitutsiyamiz o'zining insonparvarligi bilan ham ajralib turadi. Unga ko'ra, voyaga yetmaganlar, mehnatga layoqatsizlar va yolg'iz keksalar-

ning huquqlari davlat himoyasidadir. Davlat va jamiyat yetim bolalarni va ota-onalarining vasiyligidan mahrum bo'lgan bolalarni boqish, tarbiyalash va o'qitishni ta'minlaydi, bolalariga bag'ishlangan xayriya faoliyatini rag'batlantiradi.

Qayd etish joizki, dunyodagi eng rivojlangan davlatlar konstitutsiyalari bilan raqobatlashadigan Konstitutsiyani ishlab chiqish va qabul qilish masalaning bir jihat. Masalaning boshqa bir muhim tomoni, qabul qilingan hujjatni hayotimizga samarali tatbiq etishda namoyon bo'ladi. Bu Konstitutsiyada ko'zlagan maqsadlarimizning eng muhim shartidir.

Konstitutsiyamiz va qonunlarimizda kafolatlangan huquqlardan har birimiz o'z o'rnida foydalana olasak, hamisha, har yerda huquqlarimiz ta'minlanishiga erishamiz.

Gulandon OCHILOVA,
SamDU Urgut filiali o'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi 1-bosqich talabasi.

Toyloqda elektrdan muammo bo'lmaydimi?

Savolga "Hududiy elektr tarmoqlari" AJ Samarqand hududiy filiali tomonidan Toyloq tumani elektr ta'minti tizimini kuz-qish mavsumiga tayyorlash bo'yicha amalga oshirilgan ishlarni o'rGANISH maqsadida tashkil etilgan press-turda tuman hokimi Bahodir Bobonazarov javob berdi.

- O'tgan yil qishda kuzatilgan anomal sovuqdagi holatlardan xulosa chiqarib, bu yil mavsumga yaxshi tayyorgarlik ko'rildi, - deydi B.Bobonazarov. - Mavsum oldidan sektor rahbarlari, tuman elektr, gaz va suv, oqova tizimi mutaxassislari bilan birlgilka joylarda o'rganishlar obil borilib, kamchiliklar bartaraf etildi. Jumladan, elektr ta'minotini yaxshilash maqsadida 400 ga yaqin beton ustun va tarmoq tortish uchun mahalliy budjetdan mablag' ajratildi. Shuningdek, homiyalar va aholi tomonidan 20 dan ortiq transformator o'natildi. Tuman elektr ta'minti korxonasi tomonidan tarmoq tortish ishlari davom etmoqda. Bu yil qishda tumanda elektrdan muammo bo'lmaydi.

Press-tur davomida ishtirokchilar tuman elektr ta'minti korxonasini tomonidan kuz-qish mavsumiga tayyorgarlik ko'rish borasida amalga oshirilgan ishlarni bilan tanishdi.

Toyoq tuman elektr ta'minti korxonasi tayyorgarlik ko'rish uchun 6-10 kWli tarmoqlar 48 ta bo'lib, shundan 35 ta havo tarmog'i tuman elektr ta'minti korxonasi, 13 tasi esa iste'molchilar hisobida.

- Tumanda 761 dona transformator punkti mavjud, - deydi tuman elektr tarmoqlari korxonasi rahbari Akbar Siddiqov. - Mavsumga hozirlik ko'rish davomida 64 ta transformator va 128,3 kilometr elektr tarmog'i mukammal, 79 ta trasformator punkti hamda 216,59 kilometr havo tarmog'i joriy ta'mirlandi. 15 ta yangi transformator o'natilib, 908 ta beton ustun almashtirildi. Tizimdagisi avariya holatlarni bartaraf etish uchun 5 ta navbatchi brigada tashkil etilgan bo'lib, ularga to'rttadan xodim biriktirilgan.

Press-tur doirasida tumanning G'o'iba mahallasidagi Zarobod qishlog'ida bo'ldik. Toyloq tuman elektr ta'minti korxonasi qurilish brigadasi boshlig'i San'at To'xtayevning aytishicha, qishloqqa 44 ta temir-beton ustun obil kelinib, 1,3 kilometr elektr uzatish kabeli tortilmoqda.

Fazliddin RO'ZIBOYEV.

Ijodkor yoshlar bellashuvi

Samarqand shahridagi Markaziy harbiy okrug ma'naviyat va ma'rifat markazida "Vatan taraqqiyotiga mening hissam" nomli respublika tanlovining viloyat bosqichi bo'lib o'tdi.

Tanlovda 15 yoshdan 30 yoshgacha bo'lgan ishtirokchilar "Tasviriy va amaliy san'at", "Adabiyot", "Milliy maqom va milliy estrada" yo'nalishlarida iqtidorlarini namoyish qilishi.

- Ilm-fan, san'at va madaniyat, zamonaviy axborot texnologiyalari, badiy ijod sohalarida faoliyat yuritayotgan va yuqori natijalarga erishayotgan iqtidorli yoshlarni aniqlash, ularni munosib rag'batlantirish tanloving asosiy maqsadi, - deydi Ma'naviyat va ma'rifat markazi viloyat bo'limi rahbari Farhod Nazarov. - Shuningdek, iste'dodli va tashabbuskor yoshlarning ushbu sohalardagi salohiyatini namoyon qilishi, yuqori natjalarni qo'liga kiritishi uchun imkoniyatlar yaratish, yoshlarning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, ularning bandligini ta'minlashga ko'maklashishdan iborat.

Tanlovda barcha yo'nalishlar bo'yicha g'oliblar aniqlanib, uning respublika bosqichiga yo'llanma oldi.

Shuningdek, faol ishtirokchilar va turli nominatsiyalar bo'yicha g'oliblikni qo'iga kiritganlar tashkilotchilar tomonidan munosib taqdirlandi.

Akademik litseylar maktabdan farq qilishi kerak

Akademik litseyda o'qituvchi bo'lganim bois litseylar faoliyatini takomillashtirish bilan bog'liq ayrim takliflarimni bildirmoqchiman. Bugun huquqiy davlatni barpo etish yoshlar qo'lida ekan, akademik litseylarda huquqiy fanlarni samarali o'qitish kerak. Lekin negadir akademik litseylarda huquqiy fanlarning soatlari kam.

O'quv fani yuzasidan esa akademik litseylarda hali hanuz darslik mavjud emas. O'quv dasturini yagilangan Konstitutsiyani o'rGANISH bo'yicha o'quv soatlari ko'sratilmagan. Bugun barcha fanlardan fan olimpiadalar o'tkazilmoqda, ammo huquqshunoslik doirasida olimpiadalar yo'q. O'qituvchi o'z fanini ma'lum bir manba yoxud darslik asosida o'tmasa, uning samsadorligi ham sezilmaydi. Biliimni baholash agentligi oly ta'lim muassasalariga kirish test savollarini maktab darsliklari asosida tuzadi. Shundan kelib chiqqan akademik litsey o'qituvchilar ushbu darsliklarni asosida o'quvchilarni oly ta'limga tayyorlaydi. Bunday olib qara-

sak, maktab va akademik litseylarning vazifasi bixildek, ya'ni oly ta'limga tayyorlash.

Hozirda maktab yaxshi o'quvchining akademik litseyga borishini istamaydi, uni o'zida olib qolishga harakat qiladi. Shuning uchun akademik litseyga tanlovida past ball olgan o'quvchilar ham qabul qilinayti.

Maktab va akademik litseylarda raqobat muhitini tashkil etishning muhim sharti - bu oly ta'limga qabulni alohida-alohida tashkil etish.

Sohiba QODIROVA,
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti akademik litsey tarix fani o'qituvchisi.

REKLAMA, E'LONLAR, BILDIRISHLAR / Gazetamiz haftada uch marta - uch seshanba, payshanba va shanba kunlari chop etiladi / Gazetada chop etilayotgan reklama va e'lонlar tezkor, samarali va hamyonbop / MUROJAAT UCHUN TELEFON: 66-233-91-56

DA'VOLAR BO'LSA...

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasida marhum Sham-siddinov Zafar Sayfiddinovichga (2023-yil 20-mayda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Mirzo Ulug'bek ko'chasi, 80-uy.

***

Jomboy tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Mamatqulov Otabek Bolbekovich notarial idorasida marhum Shadiyev Abdusalip Esrigapovichga (2022-yil 19-aprelida vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Mamatqulov Otabek Bolbekovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Jomboy tumani Saroy ko'chasi, 15-uy.

* * *

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Saidova Zaria Xisrovna notarial idorasida marhum Voskanyan Rafael Iosifovichga (2023-yil 19-iyunda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Saidova Zaria Xisrovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 64-uy.

***

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Bobomurodov Pirmamat Isomiddinovich notarial idorasida marhum Xamrayev Raxmat Sabirovichga (2014-yil 19-dekabrdida vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Bobomurodov Pirmamat Isomiddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Beruniy ko'chasi, 12-uy.

* * *

Narpay tumanida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Qurbonov Azizjon Ro'ziyevich notarial idorasida marhum Tilayev Faxridin Eshtemirovichga (2020-yil 1-avgustda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Qurbonov Azizjon Ro'ziyevich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Narpay tumani Oqtosh shahri, Imom Buxoriy ko'chasi.

***

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasida marhum Vafayeva Vera Nikolayevnaga (2009-yil 17-noyabrda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Aliyeva Lola Zoirovna notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Mirzo Ulug'bek ko'chasi, 80-uy.

***

* * *

Samarqand shahrida xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Nurqosimov Ramziddin Sayfiddinovich notarial idorasida marhum Seit-Veliyeva Shevkivega (2023-yil 6-martda vafot etgan) tegishli mol-mulk uchun meros ishi ochilmoqda. Shu munosabat bilan merosxo'rlearning Nurqosimov Ramziddin Sayfiddinovich notarial idorasiga murojaat etishlarini so'raymiz.

Manzil: Samarqand shahri Abdurahmon Jomiy ko'chasi, 80-uy.

***

BEKOR QILINADI

Fuqaro Ruziev Xusen Kurbonovichga qarashi Samarqand tumani "Diyor" MFY, Samarqand ko'chasi, 158-uy-joyining kadastr hujjatlari to'plami (kadastr raqami 14:12:08:03:11:0299) yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

***

Samarqand shahridagi "I-BYTE" mas'uliyati cheklangan jamiyatining (STIR: 310162244) dumaloq muhri va burchak

tamg'asi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

***

Past Darg'om tumanidagi "Boburjon Farovon Agro" fermer xo'jaligining (STIR: 305572973) dumaloq muhri va burchak tamg'asi yo'qolganligi sababli bekor qilinadi.

***

TOPGANGA MUKOFOT!

Fuqaro Toshturdieva Muxlisa Musurmon qizining O'zbekiston Respublikasi shaxs guvohnomasi (AD 1044564, 31.01.2022 yilda IV 18227 dan berilgan) Past Darg'om tumani hududida tushirib qoldirilgan. Ushbu hujjatni topganlardan mukofot evaziga qaytarishlarini so'raymiz.

Telefon: +99891-702-32-05.

***

Fuqaro Turaev Lutfulla Baxtiyarovichning haydovchilik guvohnomasi Past Darg'om tumani hududida tushirib qoldirilgan. Ushbu hujjatni topganlardan mukofot evaziga qaytarishlarini so'raymiz.

Telefon: +99891-554-46-72.

Yaqinlariga, kasbiga mehri baland inson edi

Shaxs tushunchasi haqida ko'plab fikrlar bor. Menimcha, shaxs o'ziga va jamiyatga, atrofdagilarga befarq bo'lmagan, yurti uchun kerak bo'lsa, jonini tika olaganlardir. Shunday mazmun-mohiyat va ma'nodagi shaxs Jamol Isroilov edi.

Maqolamiz qahramoni tom ma'noda nurli shaxs edi. Chunki bunday insonlar tirkiligidan keyin ham mehr taratib turadi, odamlar qalbiga nur, umid,

Sakson to'rt yoshga kirdim. Hayotning kutilgan va kutilmagan tasodif va voqealarini boshimdan kechirdim. Shukr, bugun tur-mush o'rtoq'im bilan bir-birimizga suyanib, bir-birimizni qo'llab yashayapmiz. Asli qonimda borligi uchunmi, turmushda bo'layot-gan voqealarga yoshligimdan befarq emasman, hozir ham nomu-nosib xatti-harakatlarni, holatlarni ko'rsam, chidab turolmayman. Shuning uchun bo'lsa kerak, menden u yoki bu masala yuzasi-dan maslahat so'rovchilar kam emas. Lekin bugun "Zarafshon" mushtariylari bilan juda muhim mavzuni muhokama qilmoqchi-man. U ham bo'lsa - xalq odatlari va an'analarini.

An'analarga darz ketmasin

An'analarini odatda bir hududda yashovchi xalq yaratadi. Bu an'analar eng avalo, o'sha hududning jug'rofi joylashuv, ob-havosi hamda aholisining mashg'uloti va fe'lidan kelib chiqadi. Milliy qadriyatlarimiz, an'analarimiz asrlar davomida ana shunday shakllangan. Albatta, ba'zan bir hududning an'anasi, odati ikkinchi hududda ham amal qilishi, hatto bir mintaqada yashovchi turli millatlarning urf-odatlari bir-biriga qo'shilish, o'xshab ketishi mumkin. Ammo men bugun milliy an'analarimizda tarixiy qadriyatlarimizga mos bo'lgan holatlar ro'y berayotganligini aytib o'tmoq-chiman. Zero, bu haqda televiziyeniye, gazeta, jurnallarda, ijtimoiy tarmoqlarda ko'p yozilayti, aytilyapti. Ijodkorlar hatto bong urishyapti. Ammo uning sabablarini chuquq o'rganmayapmiz. Oqibati bilan kurashib, ayrim illatlarning takrorlanishining oldini olmayapmiz.

Oila davrasi qadimdan shunchaki ovqatlanish uchun uyushtirilmagan. Bolaligimni eslaysman. Xonadonimizda bir mahal - faqat kechqurun ovqat pishirilardi, kunduzi esa non, qand-qurs, bog' ne'matlaridan tanovil qilib kifoya-langamiz. Kechqurungi suhabat oilaning hisobotiga o'xshardi, ota-onamiz har birimizning qilgan ishimizga baho berardi. Bundan tashqari, ularga badiiy asarlardan parchalar, she'rlar o'qib berardik. Bugun-chi?

Bugun biz televizor va telefon degan matohlarga yopishib oldik. Maktab va olyi o'quv yurtlarida bilim uchun emas, shahodatnomha yoki diplom uchun o'qiyapmiz. Kasb o'rganishda ham zamonaviy, daromadli kasblarni ko'zlab, ro'zg'or tebratish uchun yetarli bo'lgan kasblarni unutib qo'yayapmiz. Unutib deganim, qadrini joyiq qo'yayapmiz. Nazarimda buning sababi uyda ota-ona tomonidan farzandlarning mehnatga o'rnatilganligidir. Buning ustiga bolalalar maktabda ham mehnatga jaib etilmayapti. Vaholanki ish jarayoni insonning ruhiyatini, boshqalar bilan munosabatini shakllantiradi, aqlini charxlaydi. Tabiiyi, odob-axloqni buzuq bolalar bilim egallash ishtiyoydan yiroq bo'lishadi.

Kamina haligacha mobil telefondan foydalananmayman, velospedda yuraman, haftada ikki-uch marotaba cho'milishga boraman. Kuniga ikki-uch xil gazeta o'qiyman, badiiy kitoblarni varaqayman. Ochig'i, ba'zan shu gaplarni aytasam, meni tinglayotganlar menga ishonmagandek qarashadi. Tuman FHDY bo'limi bilan kelishib, ular qoshida kelin-kuyovlar xalq universitetini ochdik. Yoshlariga mustaqil hayot sirlarini qo'limdan kelganicha aytib beryapman. Albatta, eshitishga ishtiyogiqlari yo'q emas, lekin ko'pchiligidan hafsala sezmayman. Hayotimdag'i yaxshi-yomon voqealarni ularga aynan aytib, ulardan xulosalar chiqarishga undayman. Nazarimda bunday tadbirlarni ko'paytirishimiz va

Qahramon NAMOZOV,
Ishixon tumani.

Bolalarni erta rivojlantirishning yagona maqsadi kelajakda daho-larni emas, balki aqli, sog'gom, tirishqoq, zehni o'tkir, biror ishga qunt bilan yonda-shadigan va kattalarga qulq soladigan bolani tarbiya qilishdir.

Yaponiyalik yozuvchi Masaru Ibuka o'zining "Uchdan keyin kech" asarida yozadiki, bola aqili qobiliyatining rivojanishi uning dastlabki 3 yoshigacha bo'lgan muddatda amalga oshadi va miya hujayralari rivojanidi. Shuni alohida ta'kidlash kerakki, dunyodagi barcha insonlar bit xil holatda dunyo-ga keladi va ularning keyingi hayotida qanday inson bo'lishi bu uning erta yoshdan rivojan-tirilishiha bog'liq.

BOLALARNI ERTA RIVOJLANTIRISH UNING QIZIQISHLARINI CHEKLAB QO'YAMAYDIMI?

Yo'q. Har bir bola individual va hech qaysi bola iqtidor va xarakter jihatidan boshqa bolan takrorlamaydi. Va yana shuni ta'kidlash kerakki, bola uchun qiyin narsaning o'zi yo'q, u atrof-muhitni qancha erta yoshdan kashf qilsa, shuncha yaxshi.

HAR BIR ONA - O'QITUVCHI, DEGANDA NIMANI NAZARDA TUTASIZ?

Bola tug'ilganidan boshlab to voyaga yetgunicha uning yonida bo'ladigan inson - bu uning onasi. Ona qancha aqlli va dono bo'lsa, u g'amxo'rlik

Bolani erta rivojlantirish qanday amalga oshiriladi?

qidagan bolalar ham xuddi shunday bo'ladи. Ona farzandiga to'g'ri munosabatda bo'lsa, unga to'g'ri muhit yaratib berolsa, erta yoshdan qiziqishlarini kuzatib borsa, har bir bola aqili, sog'gom, yashirin qobiliyatlarini yuzaga chiqarilgan va kelajagi porloq shaxsga aylanadi.

BOLALARNI ERTA RIVOJLANTIRISHDA ONALAR YO'L QO'YADIGAN XATOLAR

Avalo, bolanigan rivojanishi uchun uydya sog'gom muhit yaratishi kerak. Bola uchun qiziqari va uning e'tiborini tortadigan narsalar bilan bezatilgan xonadan ko'ra bo'm-bo'sh xona xavfliroq. Chunki bo'sh xona bolanigan hayotida bo'shilq hosil qila boshlaydi. Bu esa bolanigan ham emotsiyonal, ham aqili rivojanishida o'zgarilgara olib keladi.

HAR BIR ONA QILISHI LOZIM BO'LGAN AMALLAR QAYSILAR?

Eng birinchisi - bu bolani tinglay olishi, uning nima xohlashtini tushunishi. Bolanigan kun tartibini to'g'ri reja asosida shakllantirishi, chunki bolalar tartibini yaxshi ko'rishadi.

Masalan, ovqatdan keyin tishni yuvish va undan keyin kitob o'qish kabi rejallangan kun tarbiyi bolanigan xotirjamigiga olib keladi. Eng muhim, onaning bolaga kitob o'qib berishi va uni kitoblarga qiziqtira olishi. Bolanigan yoshiga mos ravishda kitob tanlay olishi ham muhim.

BOLANING TELEFON VA TELEVIZORGA QARAM BO'LIB QOLISHINING ASOSIY SABABI NIIMA?

Buning asosiy sababi - vaqtida berilmagan mehr va e'tibor. Shu o'rinda onalarga aytar so'zim, bugun bolangizdan vaqtinzingiz qizg'anib, sarajom qilgan uyingiz ikki soatdan keyin yana to'ziydi. Ota-onam bilan sayrga chiqamiz deb kutilgan yakshanba ota telefonda, ona uy tozalash bilan band bo'lsa, bola yana o'zini yolg'iz sezadi. Shuningdek, e'tibordan chetda, mehr berilmagan bola siz kutgan hosilini bermaydi.

BOLAGA XORIJY TILLARNI NECHA YOSHDAN BOSHLAB O'RGGATGAN MA'QUL?

Bola ona qornida 24 haftaligidan onasining ovozi-

ni eshitma boshlaydi. Shundan kelib chiqib qaraydigani bo'lsak, bolaga ona qornida bo'lgan davridan boshlab tilni o'rgatish mumkin. Onaning boshqacha tilda kitob o'qib berishi va bola bilan ko'proq muloqot qilishi bu ba'zi hollarda bolanigan aynan o'sha tilda tili chiqishiga ham olib keladi. Bolaga erta yoshdan ikki yoki undan ortiq tillarni o'rgatish bu uning kelajakda yaxshi tilshunos bo'lishi uchun qilinmaydi, balki bolanigan miya hujayralari yaxshi rivojanishi, qobiliyatini yuzaga chiqarish va uning dunyosiga rang-baranglik olib kirish uchun bajariladi.

BOLANI BOG'CHAGA NECHA YOSHDAN BERISH LOZIM?

O'zbekiston Respublikasi-da bog'cha yoshi 3 yosh deb belgilangan. Bu bejiz emas, chunki 3 yoshigacha bola onasi bera olgan ko'nikmarni o'zlashtirib bo'ladи, miya salohiyati 80 foizga yetadi. Bolaning 3 yoshiga qadar onaning o'rni beqiyosdir. Aynan ona o'z sa'y-harakatlari orqali bolanigan kelajakda qanday inson bo'lishiga tamal toshini qo'yadi. Masalan, "Seni bog'cha opang tarbiya qilsin", "Dushanba kelaqolsa edi, bog'cha seni ko'zingni o'ysin", deydiyan onalar bog'cha opa hech qachon farzandiga onadek tarbiya berolmasligini tushunib yetishi kerak. Tarbiyachi opa bergan tarbiya farzandni tamomon boshqa insonga aylantirishi mumkin. Bolaning rivojanishi aynan onalarga bog'liq.

Barno RO'ZIQULOVA,
Samarqand davlat chet tillar instituti magistranti.

Sog'gom hayotimga gazeta sabab bo'ldi

"Odam Ato va Momo Havo zamonasidan buyon - eng muhim muammo odamlar umrini uzaytirishdir, deb yozadi Pol Bregg o'zining "Ixtiyoriy ochlik mo'jizasi" kitobida. Hech bir kishiga o'limdan qochib qu-tulish imkonni berilmagan, lekin har birimiz gigiyena va parhezning ma'lum qoidalari ga riosa qilgan holda umrni uzaytirishimiz mumkin. Har bir inson o'zi, yaqinlari va do'stлari, boringki, Vatani uchun shunday qilishga burchlidir".

Har bir kishining o'z salomatligini, tanasini parvarish qilmog'i jamiyat uchun o'ta muhimdir. Men har bir kishining 120 yil va undan ham ko'proq yashashi mumkin, balki burchli ekanligiga ishonaman. Salomatlikni sotib olib bo'limaydi. Lekin sabot va tirishqoqlik bilan, doimiy harakatda bo'lib, uzoq umr ko'rishi, salomat yurishi mumkin. Men o'zim salomatligimi mashaqqatlari mehnat tufayli topganman. Yilning 365 kuni davomida sog'man, menda hech qanday og'riqlar, charchoqlar, tanadagi bezotvaliklar bo'limaydi. Siz ham ana shunday natijalarga erishingiz mumkin.

Pol Bregg butun umri davomida odamlarga o'z jismoniy imkoniyatlarni takomillashtirish va salomatliklarini mustaqillash usullarini tushuntirardi. Shu sarlavha ostidagi maqolani "Zarafshon" gazetasining 1994-yil 19-may sonida o'qiganman. Bu olimning barcha kitoblaridan o'qib o'ranganlarim bo'yicha haftasiga 24 soat ro'za tutib, 155 ta jismoniy mashqlarni qarib 30 yildan buyon muntazam bajarib kelmoqdaman.

"Sog'gom tanda sog' aqil" deyiladi, lekin sog'gom bo'lish uchun ham aqili bo'lmoq kerak. Ayni shu kitob sog'gom, chiroyli bo'lib yashashingizda, albatta, sizga aqil bo'la oladi degan umiddaman.

Rustam SUYAROV,
mehnat faxriysi, Kattaqo'rg'on shahri.

Narpay tumanida 70 ta maktab mavjud bo'lib, 2022-2023-o'quv yilida bu ta'lim muassasalarini 2295 nafar o'quvchi tamomlagan. Ularning 191 nafari davlat granti asosida, 495 nafari esa to'lov-shartnoma asosida olyi o'quv yurtlariga o'qishga qabul qilingan. 686 nafari bitiruvchi talaba bo'lishi natijasida tuman bu yo'nalishda viloyatda uchinchi o'rinni egalladi.

Bitiruvchilarining barchasi talaba bo'lgan maktab

17-umumiyo o'rta ta'lim maktabi tumanda boshqa ta'lim muassasalariga namuna bo'lib kelyapti. O'tgan o'quv yilida maktab bitiruvchilarining barchasi talabalikkqa qabul qilingan.

- Ta'lim muassasamida 1130 nafar o'quvchiga 74 nafar o'quvvchi dars beradi, - deydi maktab direktori Marhabo Jabborova. - Ularning 15 nafari olyi toifaga ega. 2022-2023-o'quv yilida maktabimizni 17 nafar bitiruvchi tamomlagan bo'lib, ularning barchasi olyi o'quv yurtlariga o'qishga kirdi. Ahamiyatli, bitiruvchilarimizning 5 nafari xalqaro va milliy sertifikat-larga ega bo'lib, davlat granti asosida nufuzli olyi ta'lim muassasalariga o'qishsha kirdi. Qolgan 12 nafari to'lov-shartnoma asosida talaba bo'ldi.

Bundy natijaga erishish oson emas. Bu, avvalo, ota-onalarning farzandlariga bergan tarbiyasi, o'quvchilarining qiziqishlari, intilishlari va albatta, ustozlarning sidqidildan qilgan mehnatlari samarasidir.

- Avvalo, biz maktabdagisi darslarning sifatiga e'tibor beryapmiz, - deydi M.Jabborova. - Amo o'quvchini qo'shimcha to'garaklarga jalb etmasak, yaxshi natija ko'rsatish qiyin. Shuning uchun maktabimizda 39 ta fan va sport to'garaklari tashkil etilgan. Ularning barchasi bepul xizmat ko'rsatadi. Maktabda o'quvvchilarining har bir natijasi monitoring qilib boriladi. Samarali mehnat qilayotgan ustozlar munosib rag'batlantiriladi.

Shuningdek, pullik xizmat ko'sratuvchi 2 ta o'quv markazi filiali uchun ham maktabdan joy ajratilgan. O'quvchilar pullik to'garaklarda qo'shimcha ta'lim olish istagida bo'lsa ham maktab hovlisidai tashqariga chiqmaydi.

Bu maktabni bitirganlar orasida respublikamizning turli hududlarida gi nufuzli tashkilotlarda rahbarlik qilayotgan ziolyolar talaygina. Urgut tumani hokimi Botir Jabborov va Narpay tumani hokimi Sherzod Rahmonov ham shu maktabda o'qigan.

To'qiqin SIDDIQOV,
Baxtiyor MUSTANOV (surat).

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo'limida sahifalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Samarcand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqt: soat 18:30 da.

Bosishga topshirildi: soat 19:00.

Navbatchi muharrir:

G.HASANOV.

Navbatchi:

T.SIDDIQOV.

Sahifalovchi:

B.ABDULLAYEV.

ISSN-201667X

9 7 7 2 0 1 0 6 6 7 0 0 9

Sotuvda narxi kelishilgan holda